

Svet
Evropske unije

Bruselj, 4. marec 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0224(COD)

7064/20
ADD 1

RECH 118
COMPET 132
IND 42
MI 92
EDUC 112
TELECOM 43
ENER 95
ENV 190
REGIO 38
AGRI 101
TRANS 142
SAN 115
CADREFIN 49
CODEC 224

OSNUTEK UTEMELJITVE SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013

– osnutek utemeljitve Sveta

I. UVOD

1. Evropska komisija je 7. junija 2018 na podlagi členov 173, 182, 183 in 188 PDEU predložila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov (2021–2027)¹ (v nadaljnjem besedilu: Program).
2. Evropski parlament je 13. junija 2018 v prejšnjem zakonodajnem obdobju za poročevalca o okvirnem programu² imenoval poslanca Dana NICO (S&D). Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 17. oktobra 2018³, Odbor regij pa je mnenje dal na plenarnem zasedanju od 8. do 10. oktobra 2018⁴.
3. Svet je sprejel delni splošni pristop na seji za konkurenčnost 30. novembra 2018⁵. Evropski parlament je glasoval o svojem poročilu 12. decembra 2018⁶. Ti dokumenti so zagotovili ustrezen mandat za začetek neformalnih pogajanj.
4. Ob koncu prejšnjega zakonodajnega obdobja (2014–2019) sta Evropski parlament in Svet ob podpori Evropske komisije organizirala šest političnih trialogov (9. januar, 29. januar, 21. februar, 7. marec, 14. marec in 19. marec 2019).

¹ 9865/18 + ADD 1–6.

² Evropski parlament, izvoljen za obdobje 2019–2024, je to imenovanje potrdil.

³ 13758/18.

⁴ 13759/18.

⁵ 15102/18 + ADD 1; HU ni mogla podpreti tega delnega splošnega pristopa.

⁶ P8_TA(2018)0509.

5. Sozakonodajalca sta po političnem dialogu z dne 19. marca 2019 dosegla celovito „skupno razumevanje“, ki je zajemalo večino delov pravnega akta⁷, razen med drugim horizontalnih določb, povezanih s pogajanjem o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027.
6. Evropski parlament je 17. aprila 2019 sprejel stališče v prvi obravnavi po rednem zakonodajnem postopku, ki upošteva besedilo skupnega razumevanja⁸, kar je omogočilo hiter dogovor med sozakonodajalcema v drugi obravnavi.
7. Svet za konkurenčnost je 29. novembra 2019 sprejel delni splošni pristop glede uvodnih izjav in Priloge IV o sinergijah, ki niso del skupnega razumevanja⁹.
8. Evropska komisija je 4. junija 2020 predstavila spremenjeni predlog, ki bi zagotovil sredstva iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje (Next Generation EU, NGEU) za program Obzorje Evropa¹⁰.
9. Svet za konkurenčnost je 29. septembra 2020 v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 21. julija 2020 sprejel splošni pristop v zvezi s celotnim zakonodajnim svežnjem programa Obzorje Evropa¹¹, vključno z določbami o proračunu in Instrumentu Evropske unije za okrevanje, mednarodnem sodelovanju in pridružitvi tretjih držav Programu ter sinergijah z drugimi programi Unije.

⁷ 7442/19. Odbor stalnih predstavnikov je to skupno razumevanje potrdil 27. marca 2019.

⁸ 8571/19.

⁹ 14298/1/19 REV1.

¹⁰ 8555/20.

¹¹ 11251/20 REV1 + COR1 in 11256/20.

10. Sozakonodajalca sta po dveh dodatnih političnih dialogih, ki sta potekala 6. oktobra 2020 oziroma 10. in 11. decembra 2020, dosegla začasni politični dogovor o vseh odprtih vprašanjih. Ta politični dogovor je 17. decembra 2020 potrdil Odbor Evropskega parlamenta za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), 18. decembra 2020¹² pa Odbor stalnih predstavnikov.
11. Predsednik Odbora za industrijo, raziskave in energetiko je 21. januarja 2021 pisno obvestil predsednika Odbora stalnih predstavnikov, da bo – če bo Svet Evropskemu parlamentu skladno z dogovorom uradno poslal svoje stališče – na plenarnem zasedanju priporočil, naj Parlament v drugi obravnavi brez sprememb sprejme stališče Sveta, potem ko ga bo pregledala pravnolingvistična služba.

II. CILJ

12. Splošni cilj Programa je zagotavljanje znanstvenega, tehnološkega, ekonomskega in družbenega učinka naložb Unije v raziskave in inovacije za krepitev znanstvene in tehnološke baze Unije ter spodbujanje konkurenčnosti Unije v vseh državah članicah, tudi v industriji, uresničevanje strateških prednostnih nalog Unije, prispevek k izpolnjevanju ciljev in politik Unije, obravnavanje svetovnih izzivov, vključno s cilji trajnostnega razvoja na podlagi načel Agende 2030 in Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah, ter okrepitev evropskega raziskovalnega prostora. Program tako maksimira dodano vrednost Unije, tako da se osredotoči na cilje in dejavnosti, ki jih države članice same ne morejo učinkovito uresničiti, temveč se učinkovito uresničujejo s sodelovanjem.

¹² 14239/20.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

A. Splošne ugotovitve

13. Svet in Evropski parlament sta opravila pogajanja, da bi na podlagi stališča Sveta v prvi obravnavi sklenila hiter dogovor v drugi obravnavi, ki bi ga Parlament lahko odobril. Besedilo stališča Sveta v prvi obravnavi v celoti odraža kompromisni dogovor, ki sta ga dosegla sozakonodajalca.
14. Svet se strinja s cilji in načeli iz stališča Evropskega parlamenta v prvi obravnavi in podpira strukturo Programa, ki bo prispevala k doseganju teh ciljev. Svet lahko v celoti podpre stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi v zvezi s pravili za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter določbami o izvajanju, spremljanju in poročanju.
15. Svet podpira opredelitev področij za morebitne raziskovalne in inovacijske naloge ter področij za morebitna institucionalizirana evropska partnerstva v prilogi k uredbi. Svet pozdravlja tudi vključitev posebnih določb, namenjenih Evropskemu svetu za inovacije, da bi se osredotočili predvsem na prodorne in prelomne inovacije, usmerjene zlasti na inovacije, ki ustvarjajo trg, obenem pa podprli vse vrste inovacij, tudi postopne.
16. Podobno kot Evropski parlament tudi Svet meni, da je „Širitev sodelovanja in krepitev evropskega raziskovalnega prostora“ bistveni del Programa. Program Obzorje Evropa pomaga širitvenim državam povečati udeležbo v samem programu in spodbujati široko geografsko pokritost v skupnih projektih. Svet podpira dodelitev vsaj 3,3 % skupnega proračuna programa Obzorje Evropa za sklop „Širitev sodelovanja in razširjanje odličnosti“ v delu Programa „Širitev sodelovanja in krepitev evropskega raziskovalnega prostora“, kar bi prispevalo k zmanjšanju razkoraka na področju raziskav in inovacij ob upoštevanju načela odličnosti.

B. Posebne ugotovitve

17. Sozakonodajalca sta na zadnjem dialogu 10. in 11. decembra 2020 dosegla kompromis o naslednjih odprtih vprašanjih:

- **proračunski vidiki:** začasni dogovor v zvezi z rednimi finančnimi sredstvi sledi porazdelitvi iz splošnega pristopa Sveta, sprejetega 29. septembra 2020. Sozakonodajalca sta se dogovorila, da bosta v zvezi z dodatnimi sredstvi, ki izhajajo iz rezerv do zgornjih meja večletnega finančnega okvira in glob zaradi kršenja pravil konkurence, določila njihovo razdelitev v uredbi. Za dodatna sredstva, ki izhajajo iz sproščenih obveznosti, je razdelitev predvidena v skupni politični izjavi. Poleg tega so v uredbi okvirno razdeljena tudi sredstva, ki izhajajo iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje.
- **Sinergije z drugimi programi Unije:** z začasnim dogovorom je večina določb, povezanih s sinergijami, vključena v en sam člen uredbe. Politični dogovor zlasti odraža možnost, da se prispevki iz nekaterih programov Unije lahko štejejo za prispevek vključene države članice za evropska partnerstva.
- **Mednarodno sodelovanje in pridružitve tretjih držav:** kompromisno besedilo dodaja določbe o finančnih prispevkih pridruženih držav, odraža možnost omejitve sodelovanja pravnih subjektov, ki so pod nadzorom nepridruženih tretjih držav ali pravnih subjektov iz nepridruženih tretjih držav, ter ohranja prožen pristop glede delne pridružitve tretjih držav programu Obzorje Evropa.

IV. SKLEP

18. Stališče Sveta v prvi obravnavi v zvezi z uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov (2021–2027) v celoti spoštuje kompromis, ki je bil ob pomoči Komisije dosežen v pogajanjih med Evropskim parlamentom in Svetom.
19. Odbor stalnih predstavnikov naj zato Svetu predlaga, da:
- potrdi to utemeljitev Sveta o njegovem stališču v prvi obravnavi in
 - to utemeljitev posreduje Evropskemu parlamentu.
20. Ko bo Evropski parlament sprejel stališče v drugi obravnavi in odobril stališče Sveta brez sprememb, bo uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov (2021–2027) začela veljati dan po objavi v Uradnem listu EU.
-